

Ngày 30 tháng Tá 1975, Saigon sáp đổ.

Tác giả, hiện cư trú và làm việc ở vùng San Jose, kể chuyện mọt minh vết bìn mọt già thọ p niên 80' và trở thành cô giáo cho những trẻ u niên không thân nhân ở trại tị nạn.

Ngày 30 tháng Tá 1975, Saigon sáp đổ. Những gia đình đang ở trong các cáxá sĩ quan, cáxá công chức báng ra khỏi nhà. Cùng chung số phận, gia đình chúng tôi báng ra khỏi mái nhà thân yêu trong cáxá, nơi chúng tôi có một thời nhỏ êm . Máđáa chúng tôi về căn nhà riêng Ba Má đã xây nên bằng công sức của Ba Má, nhưng nhà này cũng bị tịch thu. Sau hai lần mất nhà, chúng tôi lần lên nghe câu ca dao "Còn cha gót đất như son, mất cha lẫn lóc như lon sáa bò." Ba chúng tôi còn sống, nhưng đang bị đáy ở trong trại cải tạo ở núi rừng âm u đáy cháng khí của miền Bác. Những ngày ảm đáng in hán vào đầu óc của chúng tôi, khi chúng tôi trở ng thành số mán tu ở của mình, vì chế đác xã hội cho nám mùi cay đắng.

Đáu thọ p niên tám máoi, trở cáng báng không lối thoát, Má thu xếp gái anh chá em chúng tôi, táng đáa, về tát đái đáng đán mất vùng đất tá do, ở đó không có kháng bát tinh thần, ở đó không có trại cải tạo giam giữ những người hoàn toàn lương thiện, và ở đó chúng tôi sẽ đác hác hành thành người. Cũng như rất nhiều người và lính khác, Má đám đáng, xuôi ngác nuôi chúng tôi, nuôi Ba trong các trại tù cải tạo ở Bác vào Nam. Tất cả những điều đó đáy chúng tôi đến đáng cùng, không còn là chuyện nào khác hơn là phải đi a chính máng sống của mình đánh cuộc với đánh mánh, với đái đáng. Còn nhớ thời đó, người dân miền Nam Việt Nam vẫn

truyền miệng một câu chuyện rằng có một người "Mọt là con nuôi mẹ, hai là mẹ nuôi con, ba là con nuôi cá." Có thể một hai ba Mẹ lo cho con mọt mình vượt biển. Khả năng vượt thoát chỉ là một phần ba. Rõ ràng gần mười lăm năm dài, từ cuối năm 1975 đến đầu năm 1990, hàng trăm ngàn thuyền nhân (hay theo như cách gọi của UNHCR United Nations High Commissions for Refugees, Cao Ủy Tị nạn Liên Hiệp Quốc là "Boat People") đã đến được bờ biển tự do. Cùng lúc, hàng trăm ngàn thuyền nhân khác gửi thân vào lòng đất dõng.

Chưa qua khỏi tuế thi, nước mọt, nhà tan, chúng tôi, không có thời gian, từ dõng bước vào tuế thi trở nên thành trở nên khó khăn của Mẹ, vượt quá nỗi khổ của bà Tú Xương ở thế kỷ mười chín, và nuôi con trong tù của tôi, và nuôi mọt bảy con đến còn Tiếu học hoc ở những năm đầu Trung học. Tôi đến mẹ, khi có điếu kiện, Mẹ gọi chúng tôi ra đi.

Đến phiên tôi, Mẹ chỉ đưa đến tôi ra bến xe liên tỉnh để đi Vũng Tàu. Có hai mẹ con đến để nón lá rơm vành để che nắng nắng gắt nắng mọt lã chã rồi không nắng. Mẹ khóc nhèu học những lần đưa các anh em trai của tôi ra đi, vì tôi là con gái duy nhất trong nhà, thân gái dõng trở nên. Ngồi trên xe đồ tể Saigon về Vũng Tàu, trong một góc xe đồ, tôi úp nón lên mọt, để che đôi mọt sẫm vì khóc của mình.

Gần một tuần lễ trên đất dõng, chỉ có trời và nước, xanh thắm ban ngày, đen kịt ban đêm, không có một cánh chim, tôi nhớ Ba, nhớ Mẹ quay quắt, những vòng hải lòng với chén lã của mình. Hai ngày đầu, nhớ mẹ ngồi trong lòng thuyền, tôi buồn say sảng, nôn ra một xanh, một vàng. Đó là lần đầu tiên trong đời, tôi hiểu thế nào là "mọt mọt". Vậy mà chỉ hai ngày sau, quên đến với cảm giác buồn buồn của con thuyền như trở về với đất của nước đến đất dõng, tôi tỉnh táo lại hoàn toàn với đời sống sinh lã của "tuổi mới bắt đầu sống trâu" mặc dù đã hai ngày không ăn uống. Khi thuyền ra khỏi phần quốc tế, chúng tôi đến lên khoang thuyền hít thở không khí trong lành đời và mẹ của đất dõng, hình như có thoáng thoáng mùi của tự do.

May mắn học những người tị nạn khác, chúng tôi đi bình yên, không gặp một thuyền nào khác. Trời êm biển lặng vào tháng sáu đầu mùa hè đưa chúng tôi đến thuyền đất liền của Mã Lai sau năm ngày sáu đêm lên đêm trên biển.

Lên tới đất liền, cùng với chú lái tàu, tôi phải vào dõng vào liếng tiếng Anh học đã tích lũy trong những tháng năm chuần bắt vượt biên để giới thiệu cho nhân viên Cảnh sát Mã Lai biết chúng tôi là ai, tại sao chúng tôi đến chân đất đây. Đó chỉ là lần đầu, một khi đến kéo dài mãi cho đến bây giờ, phải giới thiệu cho rồi thì người khác nhau thu học nhieu học tiếng

hiếu u tị sao chúng tôi phải bỏ quê hương ra đi để sống đời lưu vong.

Nhưng giờ phút đầu tiên trên đất lạ, chúng tôi lại bị "say đất". Quen với trạng thái bồng bềnh, trôi nổi trên mặt nước; khi trở lại mặt đất bồng bềnh, mặt đất bồng bềnh chân xuống, tôi có cảm giác mặt đất chao đảo như còn trên mặt sóng nhấp nhô. Sau hai ngày bôn rôn với đò thồ giầy tôi khai báo với cảnh sát địa phương Mã Lai, chúng tôi được đưa ra trại Pulau Bidong, trại tị nạn chính thức của Cao ủy tị nạn Liên Hiệp quốc đặt trên lãnh thổ Malaysia để thành lập trại tị nạn chính thức có sự can thiệp của thuyền nhân, chờ đợi phân bổ vào đất nước mới tiếp nhận. Lần này, hành trình từ đất lạ ra đảo Pulau Bidong và ngược lại trên mặt thuyền khá lạ lẫm của UNHCR, có tên là "Blue Dart", không cách lạ lẫm, nên chúng tôi không bị say sóng.

Trại tị nạn Pulau Bidong đã được xây dựng từ những đời trước khi chúng tôi đến đổ vào giữa thập niên 80, có trường Tiểu học, Trung học cho trẻ em, trường học nghề (Vocational School) cho người lớn, có thể viện, có cả Chùa, Nhà thờ trên "đất tôn giáo", có Bệnh viện với cái tên khá ngộ nghĩnh và đáng sợ là "Sick Bay". Chúng tôi được đón tiếp với những thùng mì ăn liền vĩ đại hãy còn bốc khói, giờ ngậm ngùi nhìn những thùng mì Liên Hiệp Quốc phân phát cho nạn nhân của thiên tai Tsunami ở South Asia cuối năm 2004.

Lần đầu tiên ăn đồ của người khác, sống bằng lòng nhân đạo của người khác, mất thân mất mình ở trại tị nạn của một đất nước khác, những mất tôi lần dài, nghĩ đến Ba và đang mải mòng trong ngục tù của tôi ở núi rừng âm u đầy những khí của miền Bắc và thiêu uất, thiêu uất; nghĩ đến Mẹ đang vò vố mất mình ở nhà, chắc là vẫn đang chịu nguy hiểm cho bảy con đã tàn mại của một quốc gia, một phương trời khác nhau, một tuổi của đời hai mươi.

Chung Và Riêng: Vết Bì n Mọt Minh

Tác Giả: Nguyán Trán Diáu Háng
Thứ Hai, 15 Tháng 2 Năm 2010 07:42

Tôi ng là mình đã rßt can đßm khi dám chßp nhßn cßnh "thân gái đßm trßng", không ngß, ß trßi tß nßn Pulau Bidong, đßn khu vßc Cô nhi (Minor Refugees Residential Section), dành cho các em đßi mßi sáu tußi đßn trßi tß nßn mßt mình, tôi thßy em nhß nhßt chß mßi sáu tußi.

ß đó, có Hanh, chß mßi mßi mßt tußi, thông minh, đßy cßng nghß, có Bß đang bß "hßc tßp cßi tßo" -nhß Ba tôi- đßc Mß gßi đi vßt bì n mßt mình trên mßt thuyßn bß hßi tßc, mßi ngßi đßi lß gßn ba ngày trßc khi đßn đßc trßi tß nßn. ß trßi tß nßn, cßu bé tuy mßi mßi mßt tußi nhßng có sß khôn ngoan và nét chßng chßc của mßt ngßi ngoàì hai mßi hßc hành chăm chß, hßt hßc Anh Vßn lß quay qua hßc Toán, quanh qußn cß ngày ß trßng Trung hßc trên đßo Pulau Bidong.

ß đó, có Huyền, mßt em gái mßi mßi ba tußi, cß gia đßnh mßt tích trên bì n khi thuyßn bß lßt. Nhß mßt phép màu, Huyền bám đßc mßt thùng plastic rßng, trôi nßi bßng bßnh gißa đßi đßng gßn nßa ngày, trßc khi đßc mßt tàu tß nßn khác đi ngang vßt lên. Ngßi ta đã thßy cô bé Vißt Nam nhß bé mßt nhßm nghißn, gßn nhß hôn mê bßt tßnh. thân xác mßng manh nhß chißc lá khô, hai tay vßn còn bám chßt cái thùng nhßa rßng bßng bßnh trên đßi đßng.

ß đó, có Vißt, rßt thâm trßm, dù mßi mßi lßm tußi, nhà cßa bß tßch thu, Ba bß giam ß khám Chí Hòa vì "tßi nhà giàu", Mß gßi em ra đi vßi nhà hàng xóm đß thoát khßi tßng lai đen tßi cßa giai cßp "tß sßn mßi bì n".

Còn bì t bao các em khác nßa. Mßi mßt tháng sau đó ß Pulau Bidong, vßi vßn lißng Anh ngß tß nhßng năm ß trßng Trung hßc, và nhßng sách vß cßa thß vißn trên đßo, tôi đã có cß hßi giúp cho UNHCR và cß các phái đoàn Mß, Canada, Úc trong vßc thông đßch mßi khi hß đßn phßng vßn thuyßn nhân.

Mßi đßn bây giß, tôi vßn còn cßm gißc xót xa khi nhß lßi nhßng lßn thông đßch cho nhßng ngßi đßn bà, con gái Vißt Nam bß làm nhßc bßi hßi tßc trên đßng vßt bì n, em nhß nhßt chß mßi mßi hai tußi. Hßi đó, Cao ßy trßng Alan ß Pulau Bidong chß đßn tôi chuyên làm công vißc thông đßch đßn bà con gái trong các cußc phßng vßn các thuyßn vßt bì n bß hàßi tßc. Đó là mßt công vißc rßt tß nhß và đßy xót xa. Đßn mßt đß nào đó, nßi đau vßt quá sßc chßu đßng, ngßi ta mßt cßm gißc. Nhißu ngßi nß thuyßn nhân, mßt còn đßy nßi kinh hoàng nhßng kß lßi tßng chi tißt ô nhßc mà chính mình phßi gßnh chßu vßi gißng đßu đßu, thßn nhiên, lßnh lßng nhß nói chuyßn trßi mßa, trßi nßng, trong khi chính tôi và cô May, Cao ßy cßa UNHCR đã gißt ngßn gißt dài. Mßi lßn đßch hay vißt xong mßt hß sß tàu tß nßn bß cßp, tay áo tôi ßt đßm vì nßc mßt. Tôi vßn tß hßi thß phßm trßc tißp cho nßi đau này là hßi tßc Thái Lan, thß phßm gián tißp

thác sá là ai?

Đß là khoßng thßi gian rßt bßn rßn vßi công vißc thông dßch ban ngày giúp cho nhân vißn Cao
ßy Tß nßn. Ban đêm, tôi còn dßy thißn nguyßn cho các em , chßnh nhß hßn tôi vài tußi, ß trßng
Trung hßc trên trßi Tß nßn. Trßng chß dßy hai môn Anh văn và Toán. Sách hßc là nhßng
quyßn sách đßn gißn tßng dßng trình đß cßa bß "English for Today" quyßn I đßn quyßn III.
Trßng cßng ra đß, tôi chß mßi hßc xong quyßn IV ß Vißt Nam , nhßng nhß làm vißc, tißp xúc
nhßu vßi các nhân vißn UNHCR, và bßng lòng thßng yßu các em chân thành nhß em rußt cßa
chính mình, tôi mang hßt kißn thßc và hißu bißt cßa mình truyßn lßi cho các em, mßc dù tôi chßa
hß đß cßa qua mßt trßng lßp nào vß Sß phßm. Chúng tôi, nhßng ngß i dßy thißn nguyßn ß
trßng Trung hoc. vßn đßa vßi nhau là mình đã theo mßt "trßng phái sß phßm mßi", lßi dßy
"mßnh tha chußt lßn"

Có lßn, gißi nghiß cho các em mßt tß mßi, "dignity" -có nghĩa là phßm giá- tôi không bißt làm
thß nào đß gißng cho các em hißu, đành vißt lên bßng câu thí dß "We lost everything, but never
lose our dignity". Vißt đßn đß, tß dßng nßc mßt tôi lẫn dài, các em ß tußi mßi bßn, mßi lßm
lúc đß cũng khóc theo. Nhßng gißt nßc mßt đß vßn còn đßng trong tâm khßm tôi cho đßn bây
giß, cùng có nißm tin ß mßt thß hß trß lßu vong có đßy đßu óc và trái tim Chßc chßn, các em
hßc sinh lúc đß, trên bßc đßng tha hßng sau này, sß nhß và hißu nghiß chß "dignity" hßn ai
hßt, và các em sß sßng xßng đßng vßi lòng kß vßng cßa thân sinh các em, khi Ba Mß các em
đã phßi đßt rußt gßi con ra bißn mßt mình.

Mßi tußn hai lßn, tàu "Blue Dart" cßa UNHCR cho nßc ngßt, mì gói, gßo và thßc phßm tßi gßm
gà và rau cßi, đôi khi còn có đßa hßu hay thßm vào cho thuyßn nhân.

Hßu hßt chúng tôi đßn trßi tß nßn chß vßi mßt bß qußn áo dính trên ngß i. Chúng tôi đß cß phát
áo qußn tß mßt kho áo qußn "second hand", tßng tß nhß áo qußn cũ bán trong Goods Will ß
Mß. Áo qußn thßng rßng thùng thình, quá khß, nhßng chúng tôi tß sßa lßi đßng vßi kích thßc
cßa mình. Cao ßy tß nßn Liên Hißp qußc đã rßt là chu toàn trong vißc bßo vß và chăm lo cho
nhßng ngß i tß nßn chính trß,

Đßn lúc đß cß chuyßn qua trßi chuyßn tißp Bataan ß Philippines đß đß cß hßng đßn vß đßi sßng
văn minh cßa Mß trßng cßng khi chính thßc đßn Mß nhß mßt ngß i tß nßn, chúng tôi đß cß hußn luyßn
chßng trình bußi sáng, bußi chißu làm "Teacher Aid" cho các gißng vißn ngß i Phi. ß đß, đßi
sßng đßy đß hßn, và lßc quan hßn vì chúng tôi bißt chßc chßn ngày mình đß cß đßnh cß ß Mß.
Và cũng ß đß, tôi có thì giß tß hßc nhißu hßn cho chính mình, chußn bß mßt thßi kß gian nan

Chung Và Riêng: Việt t Bi n M t Minh

Tác Giả: Nguy n Tr n Di u H ng
Thứ Hai, 15 Tháng 2 Năm 2010 07:42

khác, m t kh i đ u t con s không q uê h ng th hai. M t vài l n đ c v ch i Manila (th đô c a Philippines), nh ng chuy n du l ch đ c bi t b ng xe bus dành riêng cho các "Teacher Aid", chúng tôi v n ng m ng i th ng cho s l c h u c a đ t n c mình ngay c khi so sánh v i các n c Á châu khác nh Philippines.

"N i bu n nh c ti u" đó càng tăng cao khi trên đ ng bay qua M , tôi đ c đ ng chân hai ngày Tokyo- Nh t, th đô c a n c Á châu giàu m nh nh t sau khi n m bài h c x ng máu v i hai c t khó tr ng hình n m kh ng l Hiroshima và Nagasaki cu i th chi n th hai. Tokyo vẫn minh sáng r c ánh đèn ban đêm t ng ph n v i Saigon l c h u tranh t i, tranh sáng, N c m t tôi l i ch y xu ng cho s th t l i c a q uê h ng đã b b l i sau l ng.

Tôi đ n M m t tu n tr c l Giáng sinh, cùng m t thuy n nhân Vi t Nam khác, hoàn thành nhi m v cu i cùng đ c giao t UNHCR, giúp đoàn ng i t n n g m 85 ng i k c m t vài ng i Lào và Cambodia cũng tr n ch y kh i q uê h ng nh chúng tôi. Gi a nh ng hành khách M t tin, cao to, v i nhi u hành lý c ng k nh v n c đoàn t v i gia đình nhân đ p Giáng sinh và T t đ ng l ch, r t đ nh n ra nh ng ng i t n n nh bé, m nh mai m t m to vui m ng l n ng ngác, ch có hai bàn tay tr ng v i nh ng túi xách c a UNHCR và IOM (International Organization for Migration) ch có gi y t nh p c vào M và gi y t tùy thân .

Đ c chu n b đ y đ v i g n 6 tháng h c v "American Culture Orientation" t tr i chuy n ti p Bataan, Philippines, v i trình đ Anh văn t ng đ i sau m t năm ti p xúc và làm thông đ ch viên cho nhân viên Cao y T n n LHQ, tôi không đ n n i b l m vào c nh "mán v thành", nh ng th t s đ i s ng M khác xa v i đ i s ng q uê nhà nh m t tr i v i m t trắng, nh ngày v i đêm.

Hình nh c a Ba v i mái tóc b c tr ng t u i năm m i trong lao tù c i t o, hình nh M v i đôi m t bu n trong nh ng ngày chu n b g i chúng tôi ra đi là ngu n ngh l c không bao gi c n, ti p s c cho chúng tôi trong th i gian chân t chân ráo q uê h ng th hai.

T nh i u tr i t n n nh i u n c khác nhau: Thái Lan, Indonesia, Malaysia, Philippines, anh ch em chúng tôi đ n M trong nh i u th i gian khác nhau, đ c trùng phùng, nh trăm sông đ v bi n, và mang s c s ng c a tu i hai m i lao vào đ t n c c a t do và c h i.

M t ng i b n cũ c a Ba, qua M t năm 1975, đang làm t ch c thi n nguy n USCC, giúp

Chung Và Riêng: Vết Bìn Mọt Minh

Tác Giả: Nguyßn Trßn Diáu Hßng
Thứ Hai, 15 Tháng 2 Năm 2010 07:42

tôi có được trả công mọt lớn là 650 dollars dành cho người tôi nên mua đi, bác viết cho tôi một reference letter và từ đó "I m on my own way". Bác cũng giới thiệu cho tôi đến tìm việc làm mọt vài nơi. Trước tháng, "thánh nhân đãi kẻ khù khờ", tôi được nhận vào làm full time ở một công ty lớn chỉ hai tuần sau ngày đến Mỹ. Lúc đó là đầu tháng giêng, giữa mùa Đông ở Mỹ, trời lạnh buốt, buổi sáng tôi thức dậy từ sáu giờ ba mươi, trời còn tối, ra đường chỉ xe bus ở đầu đường, trời lạnh cóng, dưới 40 độ Fahrenheit, tôi phải mặc ba bốn lớp áo, nhưng áo quần cũ chèn chúng tôi đã mua từ Goods Will về với túi tiền của mấy chị em lưu lạc quê người, chỉ có hai bàn tay trống, với lòng tin của Ba Mẹ đặt ở một chúng tôi. Một tuần sau, chị không nên cái lạnh gợn đông đá, từ 32 đến 39 độ Fahrenheit của mùa đông thì nhợt nhạt, tôi dùng cái paycheck đầu tiên của mình thuê người đi lái xe và được hỗ trợ tiền trả công mọt lớn cho người mới đến mua một cái Toyota Celica đã mười bốn tuổi, để đi học và đi làm.

Đến sáng lúc đó, còn nhợt, là một hình tam giác với ba đỉnh là nhà, trường học và sự làm không hề có gì trí, không có cả thời gian để buồn và nhớ nhà.

Đến Mỹ muộn màng, sau gần mười năm miền Nam sụp đổ, biết thân phận mình là "trâu chằm", chúng tôi lao đầu vào học, không dám để phí thêm một giây phút nào. Mùa hè, học phí cao hơn, tôi chỉ ghi danh theo học một lớp, và làm part time cho một tiệm bán xăng ở gần nhà. Nghĩ là lúc đó, tôi đi làm full time, đi học full time quanh năm. Nhưng lúc quá mệt mỏi, tôi lại tự nâng đỡ tinh thần mình bằng câu nói của miêng của người Mỹ "No pain, no gain", và nhớ đến kẻ vong của Ba Mẹ đã đặt ra cho chúng tôi. Buổi nhợt là những lần bắt chắt nghe được những câu hát rất đúng với tâm trạng của mình "Ai trèo vào xó Vết nhợt nhợt giúp tôi người ở đây ở trong tù", nghĩ đến Ba, nhớ một tôi vẫn lần dãi, và từ bỏ o lòng mình phải cố gắng học giỏi hơn để Ba Mẹ vui hơn, để nghe lời sáng trong đời sáng bất kể tình thế thế nào xuyên qua quê nhà.

Có lần được phát biểu công tâm trong với thời gian ba phút trong một lần họp học bổng, được là sự cảm ơn để tất cả mọi người và học với "scholarship foundation" sự cố gắng nỗ lực học, nhưng tôi chỉ nói được gần hai phút:

- Xin cảm ơn tất cả thầy cô đã có công dạy dỗ tôi, xin cảm ơn Hội đồng trao tặng học bổng cho tôi. Xin tri ân đến nước Hoa Kỳ đã cho mang và cung cấp một đời sống tự do, nó để cho tất cả những người tị nạn, lưu vong. Vinh danh hôm nay xin được dành riêng cho tất cả những người đã nỗ lực cho chúng tôi có được ngày hôm nay, và xin được biết danh riêng cho Ba tôi, người vẫn còn đang bận rộn trong lao tù Cộng sản vì đã ở trong một quân đội bỏ tự do, xin được dành riêng cho Mẹ tôi, người đã rất chu toàn trong việc nuôi dạy con cái một mình.

Mọt phút còn lại, tôi không nói được vì cả tôi và trộm mọt đã mất đi sau màn nếm mọt, mùi vị đắng cay sau năm 75 quê nhà vẫn kéo vào tôi đứt ruột xót xa, ngay cả trong giây phút ngọt ngào nhất. Mọt thầy giáo người Mỹ gốc Ba Lan đã tận tâm dạy tôi nấu ăn, đã lên diễn đàn giúp tôi hoàn thiện bài phát biểu. Lần đó, tôi được dạy cách để các trộm cắp cho học bổng niên khóa kép, mà không phải qua những thủ tục bình thường. Món tiền tuy không lớn, cũng đủ trang trải chi phí sách vở, học phí, ăn cho mọt năm học, là một ý nghĩa rất lớn lao cho tôi trong ba năm đầu chân ướt chân ráo quê người.

Có những điều sâu trong ký ức, lúc nào cũng tràn ngập nỗi nhớ và xa lạ, những chuyện say sóng đến nỗi "mọt mọt" của những ngày lành lành trên diễn đàn và ánh mắt tôi không nguôi. Cho nên, có lần được chọn là "Employee of the year" được tặng vé cho mọt chuyến đi cruise trên biển mọt tuần cho hai người, nhờ tôi cảm giác được ghét bỏ mình, cảm giác mọt thắng bổng của những ngày mới đặt chân lên đất lạ, tôi đã nhún nhường nhường cho "the runner up" trộm cắp con mọt ngốc nhiên của một người làm cùng chỗ.

Đó không phải là điều duy nhất người bạn xa không hiểu những người bạn, những người Mỹ gốc Việt lơ lửng. Họ cũng không hiểu tại sao rất nhiều người Việt Nam như bé em yêu và tôi đi mua đĩa nhạc hàng giờ giờ học cao những tên bí ẩn như "Human Right for VietNam", "Freedom for VietNam" ở một góc đường nào đó trong đường phố lòng, đầy tất bật của đất nước Hoa Kỳ.

Sau khi đã ổn định, -đã có mọt "career" đang hoàng thay cho cái "job" để kiếm sống - có thể tôi đi dạy thêm người cho mọt trường Việt ngữ để tiếp xúc, học sinh là các em teenagers. Dù cùng tuổi nhưng học trò của tôi bây giờ vô tư, ngây thơ, khác xa các em trong thời tôi còn chập chững, trường thành trường tuổi.

Ở trường Việt ngữ, ngoài bài giảng từ sách của trường, thì giờ còn dạy, chúng tôi giảng trích đoạn từ tác phẩm "Mùa hè đỏ lửa" của nhà văn Phan Nhật Nam, từ bài thơ bất朽 "Nếu ai hỏi" của nhà thơ Nguyễn Chí Thiệu để các em hiểu rõ hơn giá trị của tự do, và biết yêu thương cha mẹ hơn, biết ơn cha mẹ các em đã hy sinh rất nhiều để các em có được ngày hôm nay.

Đi sống ở Mỹ và tất bật, những mọt phút bình lặng nào đó của tâm hồn, dù đang bận rộn xe trên mọt xa lộ xe cộ tấp nập ngổn ngang xuôi hay đang ở trong mọt cuộc họp sôi nổi, đầu óc tôi vẫn lang thang vào quê nhà, và buồn thay, bao giờ cũng vậy, mùi vị đắng nghét như đang bị "mọt mọt", mùi vị chua cay của mọt thời và nỗi nhớ, rõ ràng, mọt mọt như chuyện hôm qua.

Chung Và Riêng: Việt Biện Mỹ Minh

Tác Giả: Nguyễn Trần Diệu Hằng
Thứ Hai, 15 Tháng 2 Năm 2010 07:42

Và có một lần "chuyến hôm qua" càng rõ nét hơn. Đến thăm Massachusetts Institute of Technology (MIT) nơi tôi học và chuyên ngành Toán và Kỹ thuật, đang ngồi chờ ngồi ở bàn ở cafeteria của trường, bạn học tôi sinh viên người Á châu đi qua, đi lại trước mặt tôi nhiều lần. Sau cùng, anh ta dừng lại, lịch sự hỏi bạn tôi học Mỹ:

- Xin lỗi, bạn có phải là cô Thuyền ở trường Trung học Pulau Bidong năm 1988 không?

Tôi trả lời bạn tôi học Việt:

- Đúng rồi, em có thể nhắc cho tôi nhớ em là ai không?

Người thanh niên vui mừng, rồi bạn học tôi hỏi rõ ràng và rõ ràng, anh ta trả lời:

- Em là Hanh đây chứ, em học cùng lớp với Huyền và Việt ở Pulau Bidong. Bạn nhớ em không?

Hanh nhìn nhận ra tôi sau mười lăm năm không gặp, nhưng tôi thì không thể nhìn ra được anh thanh niên cao lớn đang che giấu một mình là cậu bé đen nhẻm, đang học, chăm học và trí tuệ năm xưa

Hanh lúc đó đang năm cuối của chương trình Tiến sĩ Toán, nhưng mong ngày nào em đã trình bày trong một giờ học tiếp nói tiếng Anh ở lớp học nhỏ xíu, mái lớp tôn thô sơ giữa Pulau Bidong. Hanh kể cho tôi nghe về chuyến em đến Mỹ một mình ở tuổi mười hai, cùng với một nhóm người Việt Nam từ năm đến chân đến Mỹ ở phi trường San Francisco, Hanh đi máy bay về Massachusetts. Đi một mình, mười lăm tuổi, nên Hanh được một cô Stewardess đích thân dắt lên máy bay trước.

Ra đón cậu bé từ Việt Nam ở phi trường Logan Boston- là đi đến cửa một tổ chức thiện nguyện và cha mẹ nuôi của Hanh. Đó là một gia đình người Mỹ gốc Tiệp Khắc, qua Mỹ từ những năm 60s. Dù cha bao giờ có ý định xin con nuôi, nhưng thấy Hanh là một cậu bé mồ côi mười tuổi và một bi kịch một mình, không có thân nhân, nên họ muốn đưa Hanh về nuôi. Cả hai

ông bà đ u d y Trung h c. Ông d y Toán, bà d y Home Economics (t ng t nh môn N công gia chánh Vi t Nam). Ng i con duy nh t đi h c xa, ông bà v n làm vi c thi n nguy n m t Nhà th Tin lành vào cu i tu n. Khi th y tên Hanh, m t em nh t n n Vi t Nam m i m i m t tu i, không có thân nhân M , đ c nhà th tìm ng i b o tr , h xin nh n Hanh làm con nuôi. V chín ch n cùng s khôn ngoan tr c tu i c a Hanh đã chinh ph c đ c lòng th ng yêu c a b m nuôi ng i M t lúc đ u. Vì c hai ông bà đ u là nhà giáo, Hanh i có căn b n v c ti ng Anh n h c l c, i chăm ch h c hành n n em đ c vào th ng l p b y nh các h c sinh b n x mà không g p tr ng i nào.

Lên Trung h c, Hanh t t nghi p th khoa Trung h c. V i s h ng đ n quý báu c a cha m nuôi, v i thành tích h c t p xu t s c trong b n năm Trung h c, c u bé Hanh t n n năm x a nh n đ c h c b ng toàn ph n c a MIT, trong ni m hãnh di n c a cha m nuôi M l n cha m ru t Vi t Nam.

Gi a th p niên 90s c a th k hai m i, ba m sinh thành cùng hai em c a Hanh đ c qua M theo ch ng trình nhân đ o HO. V y là Hanh có đ n hai ông b , hai bà m , và hai gia đình cùng ti u bang Massachusetts, trong hai thành ph k c n nhau

Không mu n làm m t lòng gia đình nào, và đ đ c t p trung h c t p, Hanh vào n i trú trong MIT. M i th b y v v i cha m ru t, ăn món ăn Vi t Nam do m n u, nghe ba k v nh ng đ a đầy ông ph i gánh ch u trong các tr i "c i t o". Và m i ch nh t, v i i căn phòng thân thu c mà cha m nuôi đã dành cho Hanh t ngày c u bé Vi t Nam, da còn đ m màu n ng gió c a tr i t n n, chân t, chân ráo đ n M . Căn phòng dù không còn đ c dùng h ng xuyên, nh ng trong closet v n còn treo hai b áo qu n k ni m c a Hanh, m t b Hanh m c khi m i đ n M đ c ng i b o tr ra đón, và b kia là b áo qu n đ u tiên Hanh đ c b m nuôi mua cho. m t góc bàn h c, v n còn cái l th y tinh có c m hai lá c nh , m t s c tr ng đ v i năm m i ngôi sao c a M , m t màu vàng v i ba s c đ c a Vi t Nam. Trên t ng v n còn hình Hanh năm m i tám tu i, ch ng ch c trong áo mũ và dây choàng th khoa (valedictorian) ngày t t nghi p Trung h c.

M t chi ti t r t c m đ ng trong câu chuy n c a c u bé t n n Pulau Bidong năm x a là h i m i đ n M m i l n đ c cho k o chocolate, Hanh ch ăn m t ph n nh và đ dành h u h t k o đ g i v Vi t Nam cho hai em và cho các b n. Đi u "bí m t" đó b phát hi n khi hai ông bà M th y c u con nuôi ăn u ng r t ch ng m c t t n nh ng luôn luôn xin đ c mua thêm chocolate. K o "đ dành" th ng đ c Hanh gói c n th n trong nh ng túi nylon dán kín đ trong m t góc t áo qu n. Halloween đ u tiên M , đi h c v , làm xong bài v , tr i v a s p t i, Hanh xin phép ba m nuôi cho đi xin k o. C u bé mi t mài đi b m t mình trong th i ti t se l nh đ u mùa thu i mi n Đông B c trên b n năm con đ ng, g c a t ng nhà xin k o. Két qu r t

Chung Và Riêng: Việt Bì n M t Minh

Tác Giả: Nguy n Tr n Di u H ng

Thứ Hai, 15 Tháng 2 Năm 2010 07:42

kh quan, sáng hôm sau Hanh g i đ c m t th ng k o m i hai lbs (kho ng 5kg) v Vi t Nam mà c c phí còn cao h n c ti n mua k o. Có ngu n g c là ng i Ti p Kh c, m t th i đã ph i s ng d i ch đ C ng s n, b m nuôi c a Hanh hi u ngay m i chuy n. Và ông bà cng quý Hanh, c u bé Vi t Nam tu i còn nh nh ng t m lòng đã r t l n.

Đ n phiên tôi, tôi cũng k cho Hanh nghe giòng đ i đã đ y đ a tôi t tr i t n n năm x a đ n California nh th n o. Có n m m , tôi cũng không t ng t ng n i mình g p l i đ c c u h c tr ò đen nh m vì v m n c a gió bi n Mã Lai, có đôi m t sáng nh ng lúc nào cũng bu n t ng Trung h c trên đ o Bidong ngày nào.

c gì tôi cũng g p đ c Huyền và Vi t, cũng nh đã h i ng r t b t ng v i Hanh m t góc tr ng MIT m i n Đông B c n c M . Nh ng dù ch a hay không có đ p tái ng v i Huyền và Vi t, tôi v n tin hai em đã r t thành công nh Hanh, ch ng minh mình có th làm đ c nhi u đi u, ch ng h n nh chuy n h c hành, mà có m t th i i trong n c , sau tháng 4/75, chính quy n không cho phép mình làm.

T t c chúng tôi d u gi ng nhau i ch ph i xa nhà, b đ t n c ra đi m t mình, dù lúc nào trong tâm t ng c a chúng tôi cũng có m t v trí trang tr ng cho quê h ng chôn nhau c t r n đã ph i b l i sau l ng. Chúng tôi đã ph i mang c sinh m ng c a mình ra đánh cu c v i đ nh m nh, v i đ i d ng; m t cái giá không m t khoán ti n nào, dù l n đ n đâu có th mua đ c. Nh ng đ c m t v i cu c đ i h y còn i tr c m t, nh ng ch c ch n chúng tôi s c g ng không ng ng đ x ng đáng v i cái giá mình ph i đánh đ i.

Chia tay Hanh hôm đó, tôi mang theo câu nói c a Hanh v i khuôn m t r t nghiêm trang, già tr c tu i, và v n v i đôi m t bu n xa v ng nh l n đ u tiên tôi g p em i tr ng Trung h c trên đ o t n n:

- Đi u em vui nh t là đã đ n đ p đ c ph n nào n nghĩa sinh thành c a cha m ru t và ân tình c u mang c a b m nuôi. Em v n c g ng h t mình, c g ng đ n h t cu c đ i đ luôn làm cho c Ba M l n Mommy, Daddy c a em vui. Đi u duy nh t không ch c em có làm đ c hay không, là "gánh s n hà" mà đôi lúc Ba em và các bác, các chú cùng th i v n n a đùa n a th t là đã trao l i cho th h c a mình

Hanh d ng m t chút r i h i m t câu mà đ n bây gi tôi v n ch a bi t cách tr l i:

Chung Và Riêng: Vết Bìn Mọt Mình

Tác Giả: Nguyễn Trần Diệu Hằng

Thứ Hai, 15 Tháng 2 Năm 2010 07:42

- Gánh sọt hàng lằm mọt mình em hay cả hai chị em mình không thì nào gánh nôi! Chị ơi, làm thì nào để cả thảy hai chị em mình đỡ sức gánh nôi sọt hàng hả chị?

Câu hỏi đó cứ quanh quẩn trong tôi và chắc là phải còn lâu, lâu lắm, tôi mới biết được câu trả lời chính xác. Nhưng tôi tin là chị em mọt phần mọt của mọt thảy. Vết Nam (còn hỏi ngai lằm trong nôi) biết đoàn kết, có nhiệt tâm gánh vác non sông với chí khí của Trần Quốc Toản, với lòng yêu nước của Nguyễn Thái Học. và với đức của Lê Quý Đôn thì gánh sọt hàng sẽ như hàng như cái cặp đi học rồi thân thu của mọt thảy đèn sách.

(Vết cho Lan Hằng, Tìn, Tùn và nhứng thuyến nhân "đi bìn" mọt mình)